

ИНСТИТУТ ОДЛАГАЊЕ КРИВИЧНОГ ГОЊЕЊА – ПРЕДНОСТИ И МАНЕ У ПРАКСИ

Айстиракиј: „Право бојаињих“, „Привилеија бојаињих“, „Ойро-шијај од кривичној дела“, „Плаћање у хуманиитарне сврхе“, „Нешијо уйлаијим и завршиим йосао“... То су само неки од назива који се често сјоминју у пракси, а који се односе на законски йројисано начело ойорйунийейја кривичној йоњења код йунолейињих учинилаца кривичних дела. Да ли йлаћање одређеној новчаној износа йо налоју йуужиоца, доводи до ойравданосији йосйојања наведеној инстийиу-йја, шйјо ће за йоследицу имаији одбацивање кривичне йријаве? Да ли овлашћење йуужиоца као јединој да да налој за йримену овој начела, даје овом државном орјану моћ и самовољу у слободној йроцени да ли уойишйе жели да йримени овај инстийиуиуи, йје уколико жели коју обавезу да йримени, колики новчани износ йо слободној йроцени да наложи у наредби, у ком року, једнокрајино или у више рајја, за која кривична дела, са исйиим или различийиим йоследицама извршења? Да ли је ойравдано йримењиваији овај инстийиуиуи на учиниоце кривичних дела са елементйима насиља, држање ойојних дроја, фалсификовања, крађа и друја кривична дела у којима су оишйећени малолетйници ... То су само нека од йишйања која се йосйављају од сййране йрађана и оишйећених у оквиру йримене овој инстийиуиуи.

Кључне речи: начело опортунитета кривичног гоњења, одлагање кривичног гоњења, кривични поступак, условни опортунитет.

1. ЗАКОНСКИ НАЗИВ – ОДЛАГАЊЕ КРИВИЧНОГ ГОЊЕЊА

1.1. Услови, начин примене и врста обавезе

Законски назив „одлагање кривичног гоњења“ прописан је одредбом чл. 283 Законика о кривичном поступку¹ и исти утврђује услове и начин

* В. ф. главног јавног тужиоца у Вршцу, slavica.cb@gmail.com.

1 Службени йласник РС, бр. 72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/2013, 45/2013, 55/2014, 35/2019, 27/2021 – одлука УС и 62/2021 – одлука УС – ЗКП.

примењивања овог института, те је наведеном одредбом, у ст. 1 прописано: „Јавни тужилац може одложити кривично гоњење за кривична дела за која је предвиђена новчана казна или казна затвора до 5 година, ако осумњичени прихвати једну или више следећих обавеза:

- 1) Да отклони штетну последицу насталу извршењем кривичног дела или да накнади причињену штету;
- 2) Да на рачун прописан за уплату јавних прихода уплати одређени новчани износ, који се користи за хуманитарне или друге јавне сврхе;
- 3) Да обави одређени друштвено корисни или хуманитарни рад;
- 4) Да испуни доспеле обавезе издржавања;
- 5) Да се подвргне одвикавању од алкохола или опојних дрога;
- 6) Да се подвргне психосоцијалном третману ради отклањања узрока насилничког понашања;
- 7) Да изврши обавезу установљену правноснажном одлуком суда, односно поштује ограничење утврђено правноснажном судском одлуком“.

Такође је наведеном одредбом чл. 283 ЗКП, у ст. 2 предвиђено да ће: „У наредби о одлагању кривичног гоњења јавни тужилац одредити рок у којем осумњичени мора извршити преузете обавезе, с тим да рок не може бити дужи од годину дана, као и да надзор над извршењем обавеза обавља повереник из органа управе надлежног за послове извршење кривичних санкција, у складу са прописом који доноси министар надлежан за послове правосуђа“.

Чланом 283, ст. 3 ЗКП предвиђено је да уколико осумњичени у року изврши наложену обавезу, јавни тужилац ће решењем одбацити кривичну пријаву и о томе обавестити оштећеног, а одредба чл. 51, ст. 2 ЗКП неће се примењивати.

Имајући у виду да је у чл. 51, ст. 2 ЗКП предвиђен приговор оштећеног и да наведена одредба предвиђа да: „Оштећени има право да поднесе приговор у року од 8 дана од дана када је примио обавештење и поуку из става 1 овог члана, те уколико оштећени није обавештен може да поднесе приговор у року од 3 месеца од дана када је јавни тужилац одбацио пријаву, обуставио истрагу или одустао од кривичног гоњења“, наведено јасно указује да је оштећени приликом примене института Одлагање кривичног гоњења ускраћен од било каквог приговора и контроле одлуке од стране непосредно вишег јавног тужиоца, а који је надлежан за одлучивање по приговору оштећеног у редовном поступку и који може одбити или усвојити приговор, те уколико усвоји дужан је издати обавезно упутство надлежном јавном тужиоцу да преузме, односно настави кривично гоњење.

Наведених седам обавеза које је тужилаштву дато на располагање да примени одлагање кривичног гоњења и то за кривична дела за која је предвиђена новчана казна или казна затвора до 5 година, остављају апсолутну самовољу јавног тужиоца у одабиру наложене обавезе без икакве контроле од стране непосредно вишег тужиоца, као и одабира кривичног дела на које

жели, односно не жели да наложи осумњиченом прихватање једне или више предвиђених обавеза.

Поставља се питање да ли сва кривична дела за која је предвиђена новчана казна или казна затвора до 5 година, сем за она кривична дела која су изузета Обавезним упутством Врховног јавног тужиоца да се за иста не може одложити кривично гоњење, оправдавају примену института Одлагање кривичног гоњења, у пракси названог и начело опортунитета.

Обавезним упутством Републичког, сада Врховног јавног тужиоца ограничена су и изузета су кривична дела на која се не може применити чл. 283 ЗКП, односно институт Одлагање кривичног гоњења и истим је прописано да се може одложити кривично гоњење за кривично дело Неовлашћено држање опојних дрога из чл. 246а Кривичног законика² само за држање опојне дроге марихуане (*cannabis*) у количини до 5 грама нето масе, као и да се не може одложити кривично гоњење за кривично дело Грађење без грађевинске дозволе из чл. 219а КЗ, као и за кривично дело Пореска утаја из чл. 225 КЗ, имајући у виду да је за ова два дела предвиђена кумулативна казна.³

Јавнотужилачка и судска пракса показују да је граница у количини и врсти држања опојне дроге прописана Обавезним упутством Републичког, сада Врховног јавног тужиоца, а која представља битан елеменат бића кривичног дела из чл. 246а, ст. 1 КЗ, у појединим случајевима неоправдана, имајући у виду да се врло често у пракси дешава да се од осумњичених лица одузима само једна половина или једна, односно две таблете које се налазе на Списку психоактивних контролисаних супстанци Правилника о утврђивању Списка психоактивних контролисаних супстанци,⁴ а што врло често чини бромазепам, бенседин, ксалол, тродон, без или са лекарским рецептом старијим од шест месеци, те се на истом не може применити прописано начело опортунитета, односно институт Одлагање кривичног гоњења. Такође се у пракси често дешава да из записника о вештачењу Националног криминалистичког центра МУП РС произилази да је одузета дрога марихуана нешто мало изнад 5 грама нето масе, на пример 5,1 грама нето масе, те да је осумњичени ученик гимназије, друге елитне школе или студент, на које се такође уз оцену свих других олакшавајућих околности на страни осумњичених наведени институт не може применити. Затим, поставља се питање зашто се и за кривично дело Грађење без грађевинске дозволе или за пореско кривично дело не може применити наведени институт, иако га је законодавац предвидео и то посебно уколико осумњичени показују вољу да прихвате једну или више предвиђених обавеза, посебно уплате великих новчаних износа у хуманитарне сврхе.

2 Службени гласник РС, бр. 85/2005, 88/2005 – испр., 107/2005 – испр., 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014, 94/2016, 35/2019 и 94/2024 – КЗ.

3 С. Бејатовић *et al.*, *Приручник за примену начела ојорђунијетета кривичној гоњења* (ур. С. Бејатовић, Г. Илић), Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд, 2019, 56.

4 Правилник о утврђивању Списка психоактивних контролисаних супстанци, Службени гласник РС, бр. 77/2024.

Са друге стране, не постоји забрана примене овог института за кривична дела за која је предвиђена казна затвора до 5 година, али која представљају кривична дела са елементима насиља, или рецимо кривичног дела Недозвољене полне радње, Полног узнемиравања, односно кривична дела где су оштећени малолетници или друге социјално осетљиве категорије. Такође се углавном свих седам предвиђених обавеза из чл. 283, ст. 1 ЗКП своде у пракси на примену обавезе „да на рачун прописан за уплату јавних прихода уплати одређени новчани износ који се користи за хуманитарне или друге јавне сврхе“ (тач. 2), из ког разлога је у пракси овај институт препознат као начин да „платиш одређени новчани износ, у ‘хуманитарне’ сврхе и наведено кривично дело ће бити амнестирано, односно кривична пријава ће бити одбачена“.

Наведене обавезе предвиђене у чл. 283 ЗКП често су у пракси непримењиве из разлога што оштећени не желе да имају било какав контакт са извршиоцем кривичног дела, те је на тај начин врло често онемогућено да се осумњиченом наложи: „да оштећеном отклони штетну последицу насталу извршењем кривичног дела или да накнади причињену штету“ (чл. 283, ст. 1, тац. 1 ЗКП). Такође, врло често је онемогућен било какав „друштвено корисни или хуманитарни рад“, обзиром да разне институције, невладине организације или установе не желе да приме извршиоце кривичних дела на било какав рад, односно обављање или поверавање било каквих обавеза.

Недостатак наведеног института врло често представља и самовоља јавног тужиоца да уколико одреди да осумњичени, за којег је претходно утврдио да постоје законски услови за примену овог института, а за којег није забрањено примењивање наведеног института Обавезним упутством Републичког јавног тужиоца, одређивање новчаног износа, те се у тужилаштвима који поступају пред судовима основне надлежности на територији Републике Србије⁵ с једне стране за иста кривична дела налажу потпуно различити новчани износи, као на пример за један грам марихуане у зависности од тужилаштва, налаже се уплаћивање новчаног износа од 10.000,00, 30.000,00 или чак 100.000,00 динара, те се чак у истом тужилаштву од стране поступајућих тужилаца разликују наложени наведени новчани износи, што такође указује на неадекватну установљену јавнотужилачку праксу, како у различитим тужилаштвима, тако и у оквиру истог тужилаштва.

Са друге стране, такође је апсурдна ситуација да је законска обавеза предвиђена чл. 283 ЗКП да јавни тужилац може одложити кривично гоњење за кривична дела за које је предвиђена новчана казна или казна затвора до 5 година, што означава алтернативно прописивање кривичне санкције, а изостављено је за кривична дела за које је прописано кумулативна кривична санкција, те се, на пример, за кривично дело Превара из чл. 208 КЗ не може применити овај институт, обзиром да је за исто кривично дело

5 Вид. Закон о уређењу судова, Службени гласник РС, бр. 10/2023.

предвиђено да ће се учинилац казнити затвором од 6 месеци до 5 година и новчаном казном.

Пракса показује да је нпр. кривично дело Превара предвиђено чл. 208 КЗ у експанзији и то нарочито вршење тог дела путем друштвених мрежа, сајтова Купујем-Продајем и Истрагама, те да постоје врло често ситуације да иако су испуњени елементи бића наведеног кривичног дела, наведена дела имају мању друштвену опасност, мању штетну последицу и уз постојање других олакшавајућих околности наведен институт би била права мера одабира отклањања штетне последице у виду надокнаде оштећенима, али због предвиђене кумулативне казне за наведено дело примена института Одлагање кривичног гоњења је у потпуности искључена, јер је законски услов за примену наведеног института да се за кривична дела може изрећи новчана казна или казна затвора до 5 година, а не и за кривична дела за које је предвиђено да ће се учинилац казнити затвором до 5 година и новчаном казном.

2. ПРЕДНОСТИ ПРИМЕНЕ ИНСТИТУТА ОДЛАГАЊЕ КРИВИЧНОГ ГОЊЕЊА

Основне предности института Одлагање кривичног гоњења су:

- брзо и ефикасно решавање предмета;
- одсуство трошкова кривичног поступка;
- повољан исход поднете кривичне пријаве и тиме боље статистике тужилаштва;
- хуманитарни карактер уплата новчаних износа и располагање наменског буџета и куповине возила на пример Службама хитне медицинске помоћи или лечења оболеле деце;
- уплата алиментације, односно доспелих обавезе издржавања самохраним мајкама;
- надокнада штете оштећенима (врло ретко у пракси); – након одбачаја кривичне пријаве – остаје празан извод из Казнене евиденције и тиме једна животна грешка не мора покварити нечију будућност у виду каснијег запослења, добијања стипендије или уписа одређених студија;
- одвицавање од алкохола или опојних дрога (врло ретко у пракси);
- психосоцијални третман ради отклањања узрока насилничког понашања.

3. ПРОБЛЕМИ И НЕДОСТАЦИ У ПРАКСИ ПРИЛИКОМ ПРИМЕНЕ ИНСТИТУТА ОДЛАГАЊЕ КРИВИЧНОГ ГОЊЕЊА

Основни проблем приликом примене института Одлагање кривичног гоњења представља уплата одређеног новчаног износа на рате, како је законодавац предвидео до годину дана, имајући у виду да осумњичени не уплате

све предвиђене рате, већ на пример, уплате половину рата или чак 5 од 6 рата, одређених наредбом о одлагању кривичног гоњења, те осумњичени не уплате само једну и то последњу рату, због чега се кривична пријава у складу са чл. 283, ст. 3 ЗКП не може одбацити јер се не може сматрати да је осумњичени извршио обавезу из наредбе о одлагању кривичног гоњења, одређену и потписану од стране поступајућег јавног тужиоца, због чега је тужилаштво у обавези да након такве контроле и утврђивања о неизвршавању у потпуности наложене обавезе,⁶ позове осумњиченог путем телефона и „убеђује га“ да уплати последњу рату или да га оптужи.

Међутим, након оптужења, у предметима где је извршено делимично плаћање новчаних износа и заказивања главног претреса од стране суда, када је окривљенима достављен и оптужни акт, окривљени често доносе суду последњу признаницу о уплати или исту шаљу на адресу тужилаштва, те се након тога може констатовати да је осумњичени у потпуности извршио наложену обавезу наредбом о одлагању кривичног гоњења, али неблаговремено, односно у предвиђеном року, због чега тужилаштва, као и сами тужиоци у оквиру истог тужилаштва у таквим ситуацијама врло неуједначено поступају – од одустанка кривичног гоњења, до останка у потпуности при оптужном акту, кривичном гоњењу и добијању правноснажне осуђујуће судске одлуке – због чега се такође поставља питање оправданости осуђујуће пресуде, обзиром да је обавеза неблаговремено у потпуности извршена.

Додатни проблеми настају и када је осумњичени уплатио целокупни новчани износ по наложеној наредби у предвиђеном року, али признаницу као доказ о уплати не достави тужилаштву, те исту достави тек након подизања оптужног акта и позивања од стране суда, када је у потпуности оправдано да поступајући тужилац одустане од кривичног гоњења.

Као недостатак овог института, такође се у пракси показује да се у току испитивања осумњиченог и договарања око избора обавезе која ће бити наложена у наредби о одлагању врло често у судници дешава атмосфера слична оној на „пијаци“, имајући у виду да када тужилац саопшти висину новчаног износа који је неопходно уплатити у хуманитарне сврхе, осумњичени покушавају да тај новчани износ смање, врло често говоре да је то много, „убеђују“ тужиоца да се у наредби о одлагању означи уплата на максималан број рата, односно у што дужем предвиђеном року, што на крају проузрокује додатне проблеме у виду неуплаћених свих рата и доставе признаница.

Даљи недостатак овог института је такође потпуно одсуство оштећеног у самом поступку где се тек након договора о одлагању оштећени обавештава да је донета наредба о одлагању кривичног гоњења према осумњиченом за дело у којем је он оштећен, без икакве могућности приговора у таквом поступању, а везано за одабир обавезе или исхода самог поступка,

6 Г. П. Илић, Мајић М., Бељански С., Трешњев А., *Коментар Законика о кривичном поступку*, Службени гласник, Београд, 2022.

без могућности да се изјасни о имовинскоправном захтеву, како у погледу основаности захтева, тако и у погледу висине имовинскоправног захтева.⁷ Такође у пракси врло често изостаје да је од стране тужилаштва оштећеном предочено приликом примене овог института да има право да остварује имовинскоправни захтев у парничном поступку, обзиром да се оштећени приликом примене наведеног начела опортунитета не испитују као оштећени, већ се само писмено обавештавају о исходу поднете кривичне пријаве и примене института Одлагање кривичног гоњења.

Поред тога што примена овог института није могућа за кривична дела за која је предвиђена новчана казна, као споредна, кумулативно прописана уз казну затвора, такође је немогуће применити наведени институт код кривичних дела за која је обавезно изрицање мере безбедности, на пример, забране управљања моторним возилом (чл. 297, ст. 5 КЗ), имајући у виду да ову меру може изрећи само суд уз казну, условну осуду, судску опомену или ослобађање од казне, а све како је прописано одредбама чл. 80 ст.1, ст. 4 и чл. 86 ст.1 КЗ.

Додатни проблеми у остваривању обавезе да се подвргне одвицавању од алкохола или опојних дрога и да се подвргне психосоцијалном третману ради отклањања узрока насилничког понашања, а што је предвиђено чл 283, ст. 1 тач. 5 и 6 ЗКП, представља и одсуство или отежано закључење Уговора о протоколу са установама где се ови третмани могу спроводити, односно где се осумњичени могу подвргнути одвицавању од алкохола и опојних дрога, имајући у виду да сви градови немају неуропсихијатријске болнице или друге врсте амбуланти где се могу спроводити ови третмани, тако да без обзира што законодавац предвиђа ову врсту обавеза у пракси су врло ретко и оствариве.

Испуњавање доспелих обавеза издржавања, а што је предвиђено чл. 283, ст. 1, тач. 4 ЗКП односи се искључиво на извршење кривичног дела Недавање издржавања из чл. 195, ст. 1 КЗ, иако се то у ЗКП изричито не наводи, те је законском формулацијом „да испуни доспеле обавезе издржавања“ законодавац определио да су те обавезе пре свега утврђене, а затим и доспеле, што би се радило о заосталом плаћању обавезе издржавања од стране осумњиченог која је утврђена извршним насловом у виду пресуде, поравнањем пред судом или другим надлежним органом. Међутим, у пракси обично то тако не функционише и новчани износи се од стране тужиоца утврђују паушално, врло често само на основу кривичне пријаве, а како је то наведено од подносиоца, односно оштећеног, јер би свако даље утврђивање ових обавеза имало за последицу и одређивање вештака и утврђивање новчаних износа, што би се односило и на друге обавезе који се односе на накнаду штете проузроковане оштећенима.

Такође се као додатни проблем јавља и одузимање предмета који је био намењен или употребљен за извршење кривичног дела, а које је по закону

7 Г. П. Илић *et al.*, *op. cit.*, 799.

одређено као обавезно одузимање⁸ и то након што поступајући тужилац донесе решење о одбачају кривичне пријаве, а што се може односити и на меру безбедности коју је законодавац предвидео у самом КЗ, као меру безбедности Одузимање предмета из члана 87 КЗ за коју је неспорно да исту може изрећи само суд. У том смислу, након што јавни тужилац донесе решење о одбачају кривичне пријаве, доставља предлог суду за доношење одлуке о одузимању предмета (чл. 535 ЗКП) али је пракса показала да судија за претходни поступак враћа предмет тужиоцу са образложењем да није надлежан за доношење такве одлуке, због чега се исти такав предмет доставља поново суду, али кривичном ванрасправном већу, које такође има различите одлуке и ставове везано за своју надлежност да ли су у обавези да они наведене предмете и одузму, обзиром да није започет кривични поступак

Трошкови изабраног браниоца се такође могу појавити као проблем, након одбачаја кривичне пријаве уколико бранилац поднесе захтев за надокнаду трошкова. У пракси је заузет став да се ови трошкови након одбачаја кривичне пријаве не додељују и не одобравају браниоцима, што је није у складу са ЗКП, посебно одредбама које регулишу трошкове поступка (чл. 261-265 ЗКП).

Највећи недостатак института Одлагање кривичног гоњења односи се на произвољност и дискреционо право самог тужиоца на кога ће применити начело опортунитета, јер поред законом прописаног формалног услова да се примењује за кривична дела за која се може изрећи новчана казна или казна затвора до 5 година, посебно се цене околности које се односе на личне прилике и ранији живот осумњиченог, а нарочито се узима у обзир казнена и прекршајна евиденција. Наиме у ЗКП ниједном одредбом није прописано да се може одложити кривично гоњење искључиво према учиниоцима која су неосуђивани, било кривично, било прекршајно. Међутим, овај податак и претходна осуђиваност и те како утичу на саму одлуку тужиоца да ли ће применити начело опортунитета, али управо ово дискреционо право утиче на различите одлуке у поступању, како различитих тужилаштава на територији Републике Србије, тако и у оквиру истог тужилаштва, међу поступајућим тужиоцима.

У пракси, која није јединствена, заузима се често став да се може одложити гоњење према учиниоцима кривичних дела која су до сада неосуђивана и према којима је већ вршено одлагање гоњења „до два пута“, док се оцена прекршајне евиденције своди искључиво на процену тужиоца да ли ће је узети у обзир и за која дела, што утиче на неуједначену праксу код примене начела опортунитета. Такође пракса бележи податке да је вршено одлагање кривичног гоњења и према лицима која су кривично осуђивана, као и према којима је већ примењиван институт одлагања кривичног гоњења више од два пута, што указује на различито поступање и неуједначену праксу.

8 З. Стојановић, *Коменџар Кривичној законика*, Службени гласник, Београд, 2018, 367–368.

Забележено је у пракси и одлагање кривичног гоњења за кривично дело Тешка дело против безбедности јавног саобраћаја из чл. 297, ст. 4 КЗ, иако је у ст. 5 истог члана предвиђено обавезно изрицање мере безбедности забране управљања моторним возилом, а у чл. 80, ст. 1 КЗ је предвиђено да само суд може учиниоцу кривичног дела изрећи једну или више мера безбедности кад постоје услови за њихово изрицање, што указује на не само неујдначену праксу, већ и на кршење закона⁴. ЗАКЉУЧАК

Иако у пракси повремено оспораван, законски прописан институт Одлагање кривичног гоњења, са којим се према званичној статистици Врховног јавног тужилаштва на годишњем нивоу заврши од 11% до 16% предмета, често у пракси назван „Право или привилегија богатих“, „Опроштај од кривичног дела“, „Плаћање у хуманитарне сврхе“, „Нешто уплатим и завршим посао“ и поред бројних недостатака у његовој примени у јавно-тужилачкој пракси – од законског прописаног формалног услова да га може применити само јавни тужилац за кривична дела за која је предвиђена новчана казна или казна затвора до 5 година ако осумњичени прихвати једну или више обавеза, до немогућности да се исти примени код кривичних дела где је прописана кумулативна казна, обавезно изрицање мере безбедности, уз неујдначену праксу у налагању висине новчаних износа обавезе плаћања у хуманитарне сврхе за потпуно иста кривична дела, у различитим роковима, бројне предности у виду брзог и ефикасног решавања предмета, одсуство трошкова кривичног поступка, повољног исхода поднете кривичне пријаве, уз неевидентирање извршиоца кривичног дела у Казненој евиденцији, у потпуности оправдавају примену овог института.

ЛИТЕРАТУРА

- Бејатовић С. *et al.*, *Приручник за примену начела опортунитетна кривичног гоњења* (ур. С. Бејатовић, Г. Илић), Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд, 2019.
- Илић Г. П., Мајић М., Бељански С., Трешњев А., *Коментар Законика о кривичном поступку*, Службени гласник, Београд, 2022.
- Стојановић З., *Коментар Кривичног законика*, Службени гласник, Београд, 2018.

ПРОПИСИ

- Закон о уређењу судова, *Службени гласник РС*, бр. 10/2023.
- Законик о кривичном поступку – ЗКП, *Службени гласник РС*, бр. 72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/2013, 45/2013, 55/2014, 35/2019, 27/2021 – одлука УС и 62/2021 – одлука УС.

9 С. Бејатовић *et al.*, *op. cit.*, 14.

Кривични законик – КЗ, Службени гласник РС, бр. 85/2005, 88/2005 – испр., 107/2005 – испр., 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014, 94/2016, 35/2019 и 94/2024.

Правилник о утврђивању Списка психоактивних контролисаних супстанци, Службени гласник РС, бр. 77/2024.

Slavica Crveni Bubnjević*

THE INSTITUTE OF DEFERRED CRIMINAL PROSECUTION: ADVANTAGES AND DISADVANTAGES IN PRACTICE

Summary

Although the legally prescribed institute of Postponement of Criminal Prosecution is occasionally challenged in practice, with which, according to official statistics of the Supreme Public Prosecutor's Office, 11% to 16% of cases are concluded annually, often in practice called "The right or privilege of the rich", "Forgiveness of a criminal offense", "Payment for humanitarian purposes", "Pay something and finish the job" and despite numerous shortcomings in its application in public prosecutorial practice, from the legally prescribed formal condition that it can only be applied by the public prosecutor for criminal offenses for which a fine or imprisonment of up to 5 years is provided if the suspect accepts one or more obligations, to the inability to apply it to criminal offenses where a cumulative penalty is prescribed, mandatory imposition of a security measure, with uneven practice in imposing the amount of monetary amounts of the obligation to pay for humanitarian purposes for exactly the same criminal offenses, in different deadlines, numerous advantages in the form of quick and efficient resolution of the case, the absence of criminal proceedings costs, a favorable outcome of the filed criminal report, along with the non-registration of the perpetrator of the criminal offense in the Criminal Records, fully justify the application of this institute.

Keywords: opportunity principle, deferred criminal prosecution, criminal proceedings, conditional opportunity.

* Acting Chief Public Prosecutor in Vršac, slavica.cb@gmail.com.